

Megjelenik minden hó 1-en és 15-en.

A budapesti borbély, fodrász és parókakészítő ipartestület, a budapesti borbély- és fodrász betegségélyző és temetkezési egyesület, s a budapesti fodrászsegédek betegségélyző pénztárának hivatalos közlönye.

FODRÁSZ ÚJSÁG

FODRÁSZOK ÉS BORBÉLYOK SZAKKÖZLÖNYE

Előfizetés díj:
Egész évre 8 K.
Fél évre 4 K.
Negyedévre 2 K.
Egyes szám ára
40 fill. Kapható a
kiadóhivatalban.

Szerkesztőség:
VII., Vörösmarty-utca 16., f. 3.
A lap szellemi részét illető közle-
mények a szerkesztőséghez cím-
zendők.

Kiadóhivatal:
VII., Vörösmarty-utca 17. sz.
Minden pénzbeli küldemények, hir-
detések, felszólamlások a kiadóhi-
vatalhoz intézendők.

➡ Az ipartestület tagjai a lapot díjmentesen kapják. ➡

Meghívás.

Az 1898: XXIII. t.-c. alapján alakult Országos Központi Hitelszövetkezet kötelékébe tartozó Budapesti borbély- és fodrász ipartestület hitel és raktár szövetkezet mint a központi hitelszövetkezet tagja, 1904. évi február hó 26-án d. u. 4 órakor a testület helyiségében VII., Dohány-utca 28.

rendes közgyűlést

tart, melyre a tagok az alapszabályok 35. §-a értelmében meghivatnak.

Napirend:

1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása.
2. Zárszámadások megvizsgálása és a felmentvény megadása.
3. Mérleg megállapítása.
4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés.
5. Az igazgatóság 2 tagjának választása.
6. A bíráló bizottság 12 tagjának választása.
7. Netaláni indítványok.

1902. évi december hó 31-én a tagok száma 83. üzletrészeinek száma pedig 92 volt, az év folyamán belépett 5 tag 9 üzletrészszel, kilépett 9 tag 10 üzletrészszel, tehát marad 1903. év végén 79 tag 91 üzletrészszel.

A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a szövetkezet helyiségében kifüggesztett és mindenki által megtekinthető.

Kelt Budapesten, 1904. január hó 14.

Az igazgatóság.

Tisztelt közgyűlés!

Midőn szövetkezetünk III. évi mérlegét és nyeresemény számláját bemutatjuk, van szerencsénk jelenteni, miszerint a lefolyt évben szövetkezetünket semmi veszteség nem érte, de sőt üzletünk forgalma ezen évben is öröndetes emelkedést mutat.

Alakuláskor tagjaink száma 57 volt, jelenleg 79 tesz ki, 91 jegyzett üzletrészszel, a mult év végéig 2794 K. 10 f. lett az üzletrészekre befizetve s 4000 K. államsegélyt élveztünk, áru készletünk pedig 9837 K. 72 f. tesz ki. Három évi fennállásunk óta tartalék alapunk 1600 K. 63 f. tesz ki, mely a most kimutatott 56 K. 52 fillérrel 1657 K. 15 fillérre emelkedett, mely körülmény a szövetkezet életképességét s gazdálkodásunk szoliditását igazolja. Ez az összeg is mutatja, hogy összetartással s az eszme pártolásával rövid időn belül csekély forgalom mellett is eredményt lehet elérni, miért is nem mulaszthatjuk el nemcsak tagtársunkat, de azok útján a még be nem lépett szaktársainkat is felkérni a szövetkezeti eszme pártolására s kicsiny forgalmu intézetünk támogatására, melylyel csakis saját érdekünket mozdítjuk elő.

Kérjük a közgyűlést, sziveskedjék a bemutatott mérleget és nyereseményszámlát a felügyelő-bizottság jelentése alapján megállapítani és elfogadni s részünkre a felmentvényt megadni.

A mérlegben kimutatott 435 K. 83 f. tiszta nyereseményre nézve javasoljuk, miszerint az alapszabályok értelmében annak 10%, azaz 43 K. 58 f., a tartalékalaphoz csatoltassék, 10%, azaz 43 K.

Hogy világosabban beszéljek, hát bizony jobb volna a közegészségügy buzgó apostolainak, a nagy részvénytársaságoknál kezdeni, a közegészség iránti buzgó tevékenységüket, mert bizony így igen kómikus.

Azt hiszem, hogy mikor dr. Bród Miksa ur oly vehemenciával támad ellenünk nem veszi rossz néven, ha én állok elibe s iparunk érdekében, de különben az igazság érdekében is egy kis észrevételt tegyek, a laikus közönség közzé dobott fölületes — bocsánat — állításokra.

Különös előszeretettel, az orvos urak minden fertőző bajok melegágyának szeretik nevezni a borbélyműhelyeket. Ugyan ezt teszi dr. Bród ur is, kigyót-békát kiállt reánk érdemetlenül. Talán csak azért, hogy az „Iparegészségügyben“ egy cikkel több legyen.

Jogos, méltányos és igazságos kritikáról nem zárkózunk el, de csak a felületesen oda vetett vádak ellen — sajnos — védekeznünk kell. Védekeznünk kell annál inkább is, mert hiszen nemcsak iparunk, de magunk és családjunk kenyere és jövője van kockára téve.

Én ösmerem a borbély és fodrász üzleteket jobban mint dr. Bród Miksa ur. Tanulmányozgattak — szorgalommal — hygieniát is, elég előképzettséggel s jó nevű tudósok írásaiból is. Elosmerem, hogy némi reformra van szükség, de nem olyan fekete az ördög mint amilyenre dr. Bród ur festi.

Legnagyobb baja és átká a fodrász iparnak a szabad ipar. Hogy mosónők, ágensek, suszterek, szabók stb. is nyithatnak s nyitnak is fodrász üzletet. Ezek azután csinálnak olyan konkurenciát, hogy a képzett fodrász iparos, alig tud velük versenyt tartani.

Tessék az orvos uraknak olyan erélylyel, mint a milyennel minket támadnak, a kormány ellen fordulni, hogy ne engedje azt az ipart, melynek a közegészségügy van a kezeibe letéve, szabad prédává.

Talán dr. Bród ur még azt sem tudja, hogy van ám nekünk orvos kollegánk is, kinek ugyan olyan kutya-bőrre irt diplomája van, mint dr. Bród urnak, mely mellett a borbély és fodrász ipar engedély szerényen meghuzódik. Különben is, ha dr. Bród ur elméletét fogadnók el, hát akkor a borbélyipar beleolvadna az orvosi körbe, vagy legalább is úgy járnók, mint a kóser hust áruló mézárások, hogy egy felügyelőt kellene tartanunk persze nekünk nem egy hithüt, hanem egy orvost.

Azt írja dr. Bród ur, hogy ha egy-egy embert is fertőznek a borbélyok syphilissel, ebből már oly szerencsétlenség támadhat, hogy semmiféle áldozattól sem szabad volna visszariadni, mely az ügy rendezésére szolgál.

Feltételes állítás. Azt írja továbbá, „hogy nemcsak syphilis esetek vannak feljegyezve, hanem valóságos epidémiai is s bőrbetegségeknek, melyek kiindulási pontjául kétségtelenül a borbély műhelyeket sikerült megállapítani.“

Könnyelmű, hogy ne mondjam lelkiismeretlen állítás. Hát hogy ha a borbély ipar megszűnne, megszűnne a bőrbetegség is?

Azután felsorolja azokat a bajokat, melyeket feltétlenül el lehet kapni a borbélynál.

Zárjelbe majd magyarra lefordítom, mert szaktársaim talán nem tudnak mindannyian úgy latinul, mint az Iparegészségügy olvasói és előzetői (?) Syphilis (bujakor), herpes tonsurans, (sömör a fejen), tuberculosis, (tüdőgümőkör), ipetigo contagiosa, (ragályos bőrbetegség),

ecthyma, (dudorodás), pediculosis capitas, (fejtetű), Azután még átvihető egyik személyről a másikra a favus, (kosz), ekzema seborrhoicum, (bőrfaggyu), és a alopecia areata, (hajhullás).

Csodálatos, hogy dr. Bród ur elfelejtkezett a differitiszről, aszmáról, aranyérről, szívtágulásról, tüdőgyuladásról, gyomorhajról, vesekőről s a lapos gutáról. Ezeket is azzal a jóakarattal bátran közibük sorozhatta volna.

Azt mondja dr. Bród ur, hogy a veszély ellen való védekezésnek legjobb módja az volna, ha mindenki maga borotválkoznék.

Helyes!

De dr. Bród nem eléggé lógikus. Legjobb volna ha mindenki nemcsak a borotválás veszélyes műtétét végezné magányosan, hanem magányosan gyógykezelné is magát, mert — fordítsuk a puskát — az orvosi rendelő szobák is ép oly epidemiát okozhatnak, mint a borbélyműhelyek.

Az orvos urak alaposan foglalkoznak a syphilis s mindenféle infectiós bajokkal. S mit tesznek utána, szappanos vízzel lemossák kezüket s azután a másik beteg szájában, szemében vagy a nyílt sebében babrálnak.

Hát hogyan lehet az, hogy az orvost desinfcialja a víz és szappan, bennünket pedig nem? Minket előbb ki kell főzni, vagy legalább is alkoholba beáztatni.

Az alkoholos ajánlat különben is nagy képüsködés, mert hiszen köztudomásu, hogy az alkohol nem öli meg a bacillusokat; le mosni pedig szappannal jobban lehet.

A borbélyok által inficiált betegek száma azt hiszem dr. Bród ur praxisában is igen kevés lehet, mit különben a tájékozatlansága is elárul.

Szeretném kérdezni dr. Bród urat, hogy ugyan láttott-e már olyan embert aki a borbélynál kapta el a Syphilit, tuberculosist, ecthymát, pediculosis capitatst vagy a favust.

Azt hiszem ezt Barnum jól díjazná.

Azt írja dr. Bród ur, hogy az a borbély aki syphilisben vagy tuberkulosisban szenved a borotválástól eltiltandó.

Egyoldalú, rosszakaratu intézkedés volna ez. Miért áll meg dr. Bród ur a borbélyoknál? El kellene akkor a syphilis vagy tuberkulosis orvosokat is tiltani a gyakorlattól. De nem volna szabad működniök a szakácsoknak, szakácsnéknak, pincéreknek, nyomdászoknak, könyvkötőknek, trafikosoknak henteseknek stb. kiknek syphilisük és tuberkulosisuk sokkal veszélyesebb a nagyközönségre mint a borbélyoké. Kikellene dobni őket az utca sarába, mint hajdanta a bélpoklosokat. Itt nem lenne veszélyes!

Gyönyörű orvosi elmélet.

Nem akarok most dr. Bród ur összes állításaira kiterjeszkedni, ugyan nem térek ki előle, majd legközelebb visszatérek reá. Csak még azon kérdésre akarok röviden válaszolni, hogy: nem tudja, hol akadt meg az az ügy, hogy a borbély műhelyekben uralkodó botrányos állapot megszűnjék? Megakadt az objektív ítéleten, mert beláták, hogy volna sürgősebb intézkedés is s üdvösebb dolog is, mint a lelkiismeretes borbélyokon nyargalászni azok szájából igazságtalanul a kenyeret elvenni.

Paulik József.

A vasárnapi munkaszünet.

A vasárnapi munkaszünet, ugyilátszik, a legaktuálisabb tárgy a napirenden; érdemes tehát vele behatób-

Eredeti ROXO borotvák és élfínomító kövek egyedül ZAORÁL JÁNOS-nál kaphatók.

ban foglalkozni. Érdekessé teszi a tárgyat az a különös körülmény, hogy nemcsak nálunk Magyarországon e körül folyik a harc, hanem a monarchia lajtántuli részén is. A legérdekesebb ebben a harcban azonban az, hogy az ausztriai, mint a magyarországi mester szaktársak között mind a két álláspontnak erős hívei vannak, úgy pro, — t. i. az itt már meglevő, ott pedig már legközelebb életbe lépő 12 órai zárásnak. — mint contra és az erősebb párt, mely legvitálisabb érdekeinek megsértését látja ebben az esetben.

Az osztrák kollegák vasárnapi munkaszünet ügyét azért említettem meg, mert náluk is a múlt nyáron került napirendre a vasárnapi 12 órai zárás kérdése. Az osztrák mesterek ugyanis a múlt év szeptember havában helyzetük javítását célzó országos kongresszust tartottak Bécsben, mely alkalommal az osztrák segéd szaktársak is pontokba foglalták helyzetük javítására célzó kérelmüket, melyet aztán memorandum alakjában tárgyalás végett a mesterek kongresszusának benyújtottak. E memorandumban a segédek a vasárnapi 12 órai zárást is kérték, jölehet az osztrák ipartörvény a mostani vasárnapi 2 órai záráson kívül hetenkint egy fél, vagy pedig kéthetenként egy egész napi pihenőt, vagy mondjuk kimenőt biztosít a fodrászsegédnek. A mesterek kongresszusa a segédek e kérelmét elutasította, bár sokan hozzájárultak.

A kongresszusnak ezen elutasító válasza után a segédek kérelmükkel Kielmansegg gróf Alsó-Ausztria helytartójához fordultak, aki a leghatározottabb formában kérelmük mielőbbi teljesítését ígérte meg.

Nagy volt erre a mesterek megszeppenése. De enél is jobban elkésérette őket Kielmansegg gróf válasza, melyet az ellenkérvényező küldöttségnek adott. A helytartó válaszában értésükre adta a mestereknek, hogy: «Uraim, haladjanak a korrall és nyugodjanak bele az elkerülhetetlenbe és tekintsék a 12 órai zárást átmeneti stádiumnak a nem sokára bekövetkezendő — teljes vasárnapi munkaszünethez.»

Az osztrák kollegák munkaszünet ügyét és az ipartörvénynek a fodrászsegédekre vonatkozó rendelkezését ekkép megvilágítva, meglátjuk, hogy Ausztriában sokkal kevesebb okuk van a segédeknek a 12 órai zárást követelni, mint a mi segédeinknek Magyarországon, különösen pedig akkor, ha még tekintetbe vesszük azt a dicséretes körülményt is, hogy dacára a fodrászsegédnek törvényes heti félnapi kimenőjének és a kilátásba helyezett 12 órai zárásnak, Ausztria több vidékén maguk a mesterek (!) elhatározták, hogy kettős ünnepek alkalmával a második ünnep napján üzletüket ki sem nyitják!

Amidőn boldogemlékü Baross Gábor kereskedelemügyi miniszter 1891-ben életbeléptette a vasárnapi munkaszünetet, a fodrász-üzletekre 12 órai zárást rendelte el. Erre a mestereknek legnagyobb része kapott az alkalmon és — megszüntette a hétköznapi kimenőt, dacára annak, hogy a legtöbb helyen a törvényt kijátszva, a vendégeket az udvaron keresztül beeresztve, vagy azok lakásán 2 óráig is dolgoztatták a személyzetüket. Ez a viszony még akkor sem változott meg, amidőn a 2 órai zárást kapták meg: azaz mégis megváltozott, amennyiben akkor a leirt módon már nem 2 óráig, hanem 4 óráig is dolgoztatták a segédeiket.

Az új rend szerint ismét déli 12 órakor zárunk és a régi rendszer, hogy a saját hanyagságuk folytán elké-

sett vendégek után ismét 2 óráig kell szaladgálnunk, szintén újra divatba jött, arról nem is szólva, hogy éppen az elégedetlenek (a külvárosi mesterek) reggeli 6 órától este 9—10 óráig, sőt szombati napon este 11 óráig és vasárnap 5-től 2-ig dolgoztatják segédeiket. Kimenő vagy ünnep pedig a külvárosi borbély kalendáriumában nincsen. Erre nézve a legszomorubb tapasztalatokat szerezhett a legutóbb lefolyt karácsonyi ünnepek alkalmával az, aki a külváros néhány utcáját bejárni s a keresztény borbély vallási érzelmeit megfigyelés tárgyává tenni nem restelte. Ez alkalommal megláthattuk volna azt, hogy a külvárosi keresztény borbély mellett levő zsidó szatócs, akinek nincs is ünnepe, a keresztény ünnep tiszteletére zárva tartotta kis boltját, a keresztény szomszédjának azonban nem volt ünnepe. Hát bizony, ez szomorú dolog.

Az egész munkaszünet-ügyben a legérdekesebb az, hogy azok a humánus mesterek, kik segédeknek a 12 órai zárás dacára megadják a kimenőt is, még ünnepkor is zárnak, nem csatlakoznak a 12 órai zárás elleni mozgalomhoz, szintugy a vidéken is ez az eljárás észlelhető. Bizonyosága ennek a szegedi kongresszus lanyha lefolyása, részvétlensége, a különböző városok indokolása, melylyel a kongresszustól való távolmaradásukat igazolják.

Azonban térjünk vissza a tárgyra.

Fent leirt türehtlen állapotok voltak a rugói annak, hogy a fodrász-segédek önképző köre tavaly a kereskedelmi alkalmazottak munkaszüneti mozgalomához csatlakozott. Látva a legtöbb helyen a segédeknek a végtelenségig való kihasználását, ezt megtenni morális kötelessége volt a körnek, mely, bármily kevés tagja is volna, mint szerves testület mindenkor az összeség nevében léphet föl. A mesterek egy részének, az új rendszer elleni mozgalomát az önképző kör ezuttal is bajosan fogja tétlenül nézni és a mozgalom — ellenmozgalmat fog szülni, annál is inkább, mivel a régi, e tekintetben elég szomorú viszonyok még most is fönállanak.

A mesterek arisztokrata érzelme nem engedi meg, hogy a segédekkel közösen tárgyalják a munkaszünet ügyét, valamint arra sem akarnak gondolni, hogy a kis-számu humánus mesterek példáját követve, a kimenőt általánosan rendszeresítsék. Belátás és humánusságra egyrésztől, méltányosság másrésztől és ebből kifolyólag közös megállapodás folytán létrejött egyöntetű eljárásia van itt szükség. Ennek hiányában, — az illető állam-férflak munkaszünet alkotásánál uralkodó elvet, intencióit ismerve, biztosra vehetjük, hogy egy Kielmansegg-féle válasz nálunk is aligha marad el.

Deffert János.

A verseny.

Az önképző kör által rendezett hajvágó, borotváló és hajsütő verseny január hó 24-én folyt le a régi lövölde disztermében, nagy közönség érdeklődése mellett.

Kemény munkája volt a zsürynek, hogy közmegelegetésre, pártatlanul ossza ki a díjakat.

Régi szokás, hogy teljes megelegetés soha sem érhető el, annál inkább sem, mert a kritizálás — amely erény nálunk tul ki van fejlődve. — tápot szolgáltat az elégedetlenségére.

A zsüry az összes határozatait egyhangulag hozta,

Eredeti ROXO borotvák és élfínomító kövek egyedül ZAORÁL JÁNOS-nál kaphatók.

a mi magában is kizárja még a feltevését is annak, hogy a protekció működhetett volna, a legjobb belátásuk és tudásukkal ítélték, jólehet, hogy oly zürzavarban, a mi a versenyen uralkodott, történhetett hiba is. Tekintetbe kell venni azt is, hogy a borotválás versenyénél 63-an vettek részt, ez oly szám, a hol a négy díj nagyon is elenyészik, a hajvágás versenyében 28-an, míg a hajszütésben 16-an vettek részt.

Éjfél lett, mire a verseny befejezést nyert.

A nagy zsűry határozata szerint az Országos Ipar-egyesület ezüst érmét Bagi József nyerte el, kitünő beretválásért és kitünő hajvágásért.

Az Országos Iparegyesület bronzérmét Höfer Gusztávnak ítelték oda jeles beretválásért és jó hajszütésért.

A borotválásnál.

I. díjat: Az ipartestület nagy ezüst érmét nyerte Kertész József. — II. díjat Az ipartestület kis ezüst érmét Kovács Lajos. — III. díjat. Az ipartestület bronz érmét Huszede Lajos. — IV. díjat, diszoklevelet Weisz Fülöp.

A hajvágásnál.

I. díjat, az ipartestület nagy ezüst érmét nyerte Remillong János. — II. díjat, kis ezüst érmet Jerusche Gabor. — III. díjat, bronz érmet Molnár Károly. — IV. díjat, diszoklevelet Petrik János.

A hajszütésnél.

I. díjat, nagy ezüst érmet nyert Reisinger Béla. — II. díjat, kis ezüst érmet Miklóssy János. — III. díjat, bronz érmet Kovács Antal. — IV. díjat, diszoklevelet Náder János.

Verseny után táncra perdült a fiatalság s kivilágos kiviradtig el sem hagyta. Az első négyest 86 pár táncolta.

Fodrász és borbély műhelyek.

Szaklapunk mult számában ugyan már dr. Liebermann Leó fenti című cikkére megkapta a választ, melyet én is mindenben aláírok, de azonban még én is óhajtok azon cikkekre néhány szerény megjegyzést tenni. Talán gyenge fegyverzetel lépek e nagytekintélyű szaktudós elé; de néha-néha egy pislogó mécses is adhat irányt.

A szaktudós a fönnemlített cikkének egyik részében felhiv engemet is midőn azt mondja, „hogy ha valaki egyszer csak azt veszi észre, hogy dus hajzata gyérül, hogy egyes helyeken szép kerek kopasz foltok nagyobbodnak s talán még azért sem lesz mindenki öngyilkos, ha a feje olyan fénylő simára változik, mint egy billiárdgolyó, vagy egy structójás.”

Szóval a cikk írója azt állítja, hogy a hajpusztító bacillusokat csakis a fodrász és borbély műhelyekben árasztják el, mert a fodrász és borbély műhelyek a modern kor követelményeinek megfelelően berendezve még nincsenek. Továbbá figyelmezteti a cikk írója a közönséget, hogy követeljen a fodrász és borbélyától minden lehetetlenségeket, nehogy esetleg előbb megkopaszodjon, mielőtt még a fodrász és borbély műhelyek egészségügyi rendezésének ideje elkövetkezik.

Szeretném tudni, hogy Zeuxisz a görög nagy festő, a ki 468-ban élt, hogy az ő kézi tükörhöz hasonló koponyája miáltal lett simává; vagy Bondone di Giotti a hírneves firenzei campanile tervezője, honnan szerezte tonzuráját; vagy Luis de Morales az isteni spanyol festőnek,

— anno salvatoris nos'tri korában — honnan származik hatalmas üstökje?

Ha az ősrégi idők történetében betekintünk, ott megtaláljuk a kopasz fejeknek egész sorozatát, (pedig akkor fodrász és borbély műhelyek nem léteztek) és minél inkább oszladoznak a mithykus ókor ködös képei és közeledünk a közép és ujkor felé, annál számosabb adatot találunk arra nézve, miszerint azon időkben ép oly billiárdgolyó vagy structójáshoz hasonló fejek léteztek, mint a jelen korban.

Én azonban a cikk írójától azt fogom — és joggal — kérdezni, hogy ha ragadós a kopaszság és csak egyik emberről a másikra terjedhet át, hát honnan szereztek a a legelső csirát azok, akik legelőször szenvedtek a fejbőr betegségben.

Ezzel a kérdéssel nemcsak a cikk íróját: dr. Liebermann Leó egyetemi tanár urat, de a mult és jelen, sőt valószínű még a jövőndő valamennyi történet buvárait is zavarba lehetne hozni! Olyan kérdés ez, mint a történeti buvárok előtt az, hogy: „miként keletkezett a világ?”

Nyilvánvaló tehát az is, hogy a bel- és külföldi bőrorvosok milyen ellentétes véleménnyel vannak. Még pl. a belföldi bőrorvos külsőleg konstatálja a kopaszodásnak az okait és így nyilatkozik: „ha valaki egyszer csak azt veszi észre, hogy dus hajzata gyérül, hogy egyes helyeken szép kerek kopasz foltok nagyobbodnak, akkor azt a fodrász és borbély műhelyekben tartozkodó élődsi bacillusok rágják ki.“ Ellenben a külföldi bőrorvos belsőleg keresi a kopaszodásnak okait és így nyilatkozik: „ha a hajdisz megritkul, sőt bizonyos helyeken kopasz szigeteket keletkeznek, a hol a bőr feszes, fényes, akkor az onnan ered, hogy a bőr alatt levő zsirpárna meg fogy. azáltal a bőr szorosán ráfekszik a koponya csontokra.“

Ezzel az összehasonlítással eszem ágában sincsen. mintha a belföldi bőrorvosokat talán kisebbíteni akarnám. Mint szakember csak konstatálni akarom, hogy nem azért van annyi billiárdgolyó vagy structójáshoz hasonló kopasz fej, mert a fodrász és borbély műhelyekben levő bacillusok, azokat kirágnak, hanem azért, mert a bőrorvosok nem akarják belátni, hogy egy félrevezetett börgyógyítási iránynak jóhiszemű követői.

A midőn áttérek a kozmetikára, átadom a szót egy külföldi kitünőségnek, aki egyik előadását, a kopaszság-ról a következőképen fejezte be: . . . „mint előbb bebizonyítottam, hogy egy téves felfogás az, mintha a kopaszodás ragadós volna és fejről-fejre terjedne, mert a kopaszodás többnyire örökölt baj. családi betegség, legtöbbször a gyermekkori faggyufolyás az oka. Az ilyen családokban rendszeren selyemszerű, vékony, de tömött a haj és már gyermekkortól kezdve folotte gondos ápolást igényel, hogy minél tovább őrizhető legyen.

Hogy ha a hajhullás a 40-ik életév után lép fel, akkor az normális hajhullás, melyik minden embernél előbb-utóbb bekövetkezik. Ha a kopaszodás a 40-ik életév előtt lép fel, akkor korai kopaszodásról kell beszélni; korai kopaszodásnak okozói néha betegségek, például agybántalmak, idegbajok, továbbá a hajkorpa, tulságos izzadás. Sok fiatalember mikor észre veszi, hogy hajzata ritkul, akkor fodrászát okozza, anélkül, hogy tudná kopaszodásának az eredeti kutforrásai, — az éjjeli dorbézolás.

Többnyire a korai kopaszodásnak okozói maguk a kopaszodók, mert mikor észre veszik, hogy hajzatuk ritkul, akkor mindenféle szerekhez folyamodnak, anélkül,

Eredeti ROXO borotvák és élfínomító kövek egyedül ZAORÁL JÁNOS-nál kaphatók.

hogy a bajt felösmernék. Így megeshetik, hogy azok akiknek zsiros fejbőrük van éppen ellenkezőleg, olajjal kenik a hajukat, úgy hogy a hajszálaokról szinte csepeg e zsir. Ennélfogva a fölösleges faggyu a hajtüszöböl kiömlik a fejbőrre s ott a lehámló fejbőrrel nagy lemezes korpát képez. Végső következménye e szerint az elhanyagolt kopaszodásnak a hajléttö részének pusztulása, hajhullás, kopaszság.

Ellenben azoknál, kiknek száraz fejbőrük van, korpa elleni szesszel, vagy gyakori mosással a baj fokozódik, mert a haj és fejbőr még jobban kiszárad. Most már végső elkeseredésükben a fürdőhöz folyamodnak. Hány-szor látni a gőzfürdőben urakat, akik gyérülő hajuk védelmére kiizzadt fejüket kendővel kötik be ahelyett, hogy a fürdő termeiben szabad kipárolgást engednék meg a fejbőrnek. A kendő alatt a fejbőr megfűledt, kivörösödik, respirációja megakad, ennélfogva duplán szenved kárt a hajdisz. melynek a tisztító fürdő hasznára válhatott volna, stb. stb. De elkésett az, aki az eféle bajoktól, csak akkor iparkodik megszabadulni, mikor már felig-meddig megkopaszodott. Az ilyen szakemberi segítségtől is csak annyit remélhet, hogy még ki nem hullott halszálaait sikerül megmenteni. Ilyen esetekben nem a fő, a gyógyítás, hanem a felvilágosítás. Világosítsuk fel tehát a közönséget és váljon szálló igévé:

„Vor Allem Reinlichkeit!

Keine Gewalt beim Kämmen!

Keine zu scharfe Bürsten!“

Azt hiszem fölösleges kimutatnom, a bel- és külföldi bőrorvosoknak az ellentétes véleményeiket. Kimutatta már azt dr. Liebermann Leó egyet. tanár az „Egyetértés“ ez évi egyik számában.

Záradékul reméljük és elvárjuk hogy dr. Liebermann Leó egyetemi tanár ur megmarad debüjénél, mert mire való egy tisztos existenciával bíró iparágunk hadat üzenni? . . .

Wéber József.

Vegyes hírek.

Felhívás. Néhai Szabados József arcképére adakozott összegből — a gyűjtés kezdetében felmerült eszméhez hiven — a megmaradt összeg Szabados-féle alapítvány címén fog gyümölcsöztetni s kamatai minden évben a szakiskola buzgó hallgatóinak jutalmazására és serkentésére fog fordíttatni. — Felhivatnak mindazon szaktársak, akik még ezideig adományukkal nem járultak hozzá s hozzájárulni óhajtanak a szép kegyeletes célhoz hogy adományukat juttassák el ipartestületünk pénztárhoz, a hol a töke kezeltek. — Adományokat szaklapunkban nyugtázzuk.

Eljegyzés. Zomborka Mihály segéd szaktársunk eljegyezte Geiszlinger Rózsika kisasszonyt. Gratulálunk az új jegyes párnak.

Felelős szerkesztő: Paulik József.

Lapszerkesztő bizottság: Joszt Péter és Réthly Arpád.

Kiadja: Nagel István könyvnyomdája Budapest, VII., Vörösmarty-utca 17.

300 drb színházi paróka, keveset használt eladó, vagy bérbe adó.
Komáromy Antal fodrász,
Budapest, VII. ker., Király utca 36.

Hol nyomatja bérletjegyeit? A „FODRÁSZ UJSÁG“

kiadóhivatalában

VII., Vörösmarty-utca 17.

mert itt a mellett, hogy lapunk kiadóhivatalát támogatom, még jelentékeny árkedvezményben is részesülök.

**Készítenek itt minden
egyéb nyomtatványt is.**

T. Szaktárs urakhoz!

Van szerencsém a t. Szaktárs uraknak szives tudomására hozni, hogy a **Teréz-körút 44. sz. alatti** fodrász üzletemben, **egy illatszer, szappan, kozmetikai cikkekből, borotvák, ollók, haj és szakálvágó** gépekből és az összes szakmánkhöz szükséges eszközökből raktárt létesítettem, amire bátor vagyok a t. Szaktárs urak b. figyelmét annál is inkább felhívni, mivel raktáramon állandóan és kizárólag csakis olyan árukat tartok, melyeket közel egy negyedszázados fodrászságom gyakorlata alatt szerzett tapasztalataim által kipróbáltam és azt, mint szakértő jónak találtam.

Kérem a t. fővárosi Szaktárs urakat, kik elfoglaltságuk miatt szükségleteiknek beszerzése végett személyesen hozzám nem jöhetnek, ha levelezőlapon velem tudatják, kívánatra a legkisebb megrendelésért mintámmal készséggel meglátogatom.

Minden törekvésem oda fog irányulni, hogy áruim jó minőségével és az árak olcsóságával ezen új vállalatom támogatásához a t. Szaktárs urak b. bizalmukat kiérdemeljem.

Szaktársaim b. pártfogását kérve

teljes tisztelettel

Kivovits Károly

fodrász.

Vidéki megrendelések csomagolás- és postadíjmentesen eszközöltetnek.

Solingeni aczélárugyár „Hyäne“

Meixner M. Főraktár: Ausztria és Magyarország részére **Kolozsvár.**

A t. fodrász és borbély urak részére gyártmányait a legszigorubb nagybani gyári áron szállítja.

Arjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Első és legrégebb német
MŰ ES BERETVA KÖSZÖRŰLDE
JOSEF HELLER. MÜNCHEN

Rumfordstrasse 1/a.

Legnagyobb raktár legjobb saját holköszörülésű
valódi angol beretvákban

Sz.		K. fill.	Sz.		K. fill.
1	Széles fekete nyéllal	2 15	13	Bengall 1/2 széles	2 15
2	1/2 széles "	2 15	15	Bengall 1/2 széles ff	3 15
3	Széles finom fekete "	2 60	43	Bengall koszorúval 3/8" sz.	3 30
4	1/2 széles "	2 60	18	Pfeifen 1/2 széles ff	3 —
5	1/2 széles ff	3 —	31	Jos. Elliots 1/2 széles	2 10
7	Széles ff lapos nyél	3 60	14	Jos. Elliots 1/2 széles ff	3 —
8	1/2 széles ff "	3 60	38	S. Pearson & Cie. 1/2 széles	2 40
9	Széles ff "	4 15	19	S. Pearson & Cie. 1/2 " ff	3 10
9 1/2	1/2 széles ff "	4 15	48	Johnson 7 csillag	2 15
11	Wiener Schaberl	3 —	34	Johnson 7 csillag ff 1/2 szél.	3 20

Köszörülési árak:

	K. fill.		K. fill.
Borotva, új él köszörülése	— 60	Beretve, új, vastag, homoru	— 1 —
> francia	— 60	Minden olló	— 40
> homoru köszörülés	— 70	> új csavar	— 25
> vastag vagy kicsorbult homoru	— 85	> hajvágógép	1 20

Valamennyi új beretva francia köszörüléssel is szállítatik, a régi beretvák, hajvágó ollók és hajvágó gépek köszörülése legrövidebb idő alatt és legpontosabban eszközöltetnek.

Valódi francia hajvágó ollók legfinomabb „Pierron“ jegyűek 4 kor. 15 fill.-től feljebb. Német haj és csiptető ollók, úgy mint mindennemű haj- és szakállvágó gépek.

Sárga és zöld lehúzó kövek, lehúzó szijak, valamint különféle fodrász eszközök. Teljes üzleti berendezések.

Elsőrangú mintaterem saját házában.

Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve küldetnek.

Komáromy Antal fodrászterme **Budapest Király-utca 36.** Kollega urak szives figyelmébe ajánlja dusan felszerelt hajáru raktárát, fonatok, parókák, bandok, frissetek, toupek, betétek, ugyszintén félig kész hajmunkák minden nemben. Kollega urak szives pártfogásába ajánlja magát.

Hazafias tisztelettel: **Komáromy A.**

Borbély és fodrász segédek találkozó helye Mészáros-féle vendéglő

MUSZIL ÁGOSTON

VII. ker., Akácfa-utca 24. szám.

FLASNER LAJOS

Első magyar villanyerőre berendezett borotva homoru köszörüldéje és aczel áru raktára

Budapest, VIII., József-körut 17.

Van szerencsém a tisztelt borbély és fodrász uraknak b. tudomására adni, hogy aczel áru raktáramat sokkal megnagyobbítottam, ennek folytán a legfinomabb angol borotvákat tartom raktáromom, melyek saját műhelyember lesznek köszörülve. Ára drb.-ként 2.80 fill.-től kezdve felfelé. Haj- szakáll-vágó ollók, melyek a legfinomabb aczelből készítve és kéz által kovácsolva vannak, melyek a leghiresebb angol, francia és solingeni gyárakból vannak raktáromon.

Azon kívül raktáromon tartok mindenféle legjobb haj- és szakáll vágó gépeket, ugymint Bariquand & Marre, Juwel, Comfort, Ideál, Koh-i-nor, Atlasz és Dalila. Az említett Dalila haj- és szakállvágó gép, melynek Bariquand & Marre a gyárosa és a legutóbbi találmánya és jelenleg a legjobb és a tisztelt borbély- és fodrász uraknak legjobban ajánlom, azért, mert a Dalila gép könnyű járása által munkaközben az ember kezét nem fárasztja.

Nagy választék belgai olaj fenő kövekben, úgy mint fenő szijak (gurtai), köröm csipő, köröm reszelő, stb.

Minden nálam vásárolt szerszám jó minőségéért jót állok, a meg nem felelőt vissza veszem és kicserélem.

A legújabb haj- és szakáll-vágó gép köszörülő gépet kaptam, melylyel azon célt értem el, hogy ezentúl a haj- és szakáll vágó gépeket olcsóbban jobban és gyorsabban tudom köszörülni.

Köszörülési árak:

Egész homoru	1.20 fill.	Hajvágó olló	50 fill
Fél homoru	1.20	Szakáll vágó olló	50
Francia	1.20	Haj vágó gép	80
Borotva új él	— .60	Szakáll vágó gép	80

Fodrász segédek állás elnyerésre ajánlatnak, úgy helybeni, valamint vidékre, tekintettel nagy ismeretségemre.

Képes árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldök.

KRAUS VIKTOR

villamos erőre berendezett mű- és beretva homoru-köszörüldéje
BUDAPEST, VI., Király-utca 78. szám.

Aki

beretvát, ollóit, hajvágó gépeit stb. kitűnően, jótállás mellett óhajtja köszörültetni, forduljon bizalommal fenti-céghez.

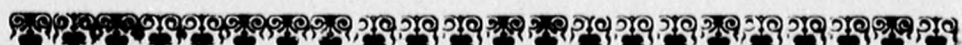
Legolcsóbb bevásárlási forrás mindennemű elsőrangú acélkészítményekből.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Wer

seine Rasirmesser, Scheeren, Haarschneide-Maschinen etc. vorzüglich mit Garantie geschliffen haben will, der wende sich vertrauensvoll an obiger Firma.

Billigste Einkaufsquelle in sämtlichen I-ma Stahlwaaren. Provinzaufträge werden prompt effectuirt.

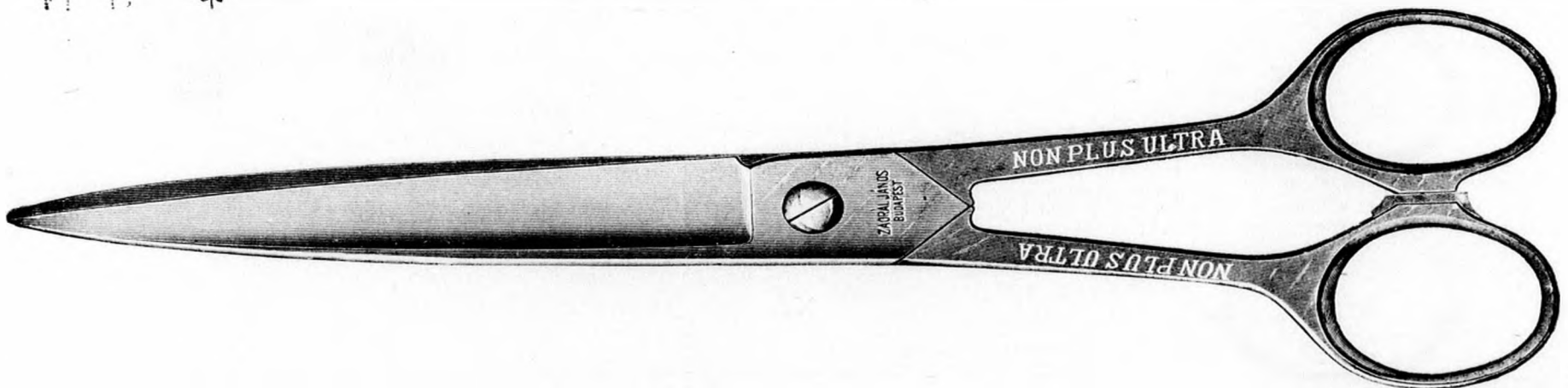
**AZ A LEGJOBB ELÜ BOROTVA
DAS BESTE SCHÄRFESTE RASIRMESSER**

**Zaoral Janos
BUDAPEST,
VIII. ker. Baross-utca 1.**

ISŐ MAGY. VILÁNY ERŐRE BERENDEZET BOROTVA HOMORÚ KÖSZÖRÜLŐ MÜHELY Erste ungarische Rasirmesser hohlschleiferei mit electrischen betrieb.
ÉS SAJÁT GYÁRTMÁNYÚ ACZÉLÁRÚK RAKTÁRA. Lager von **SELBST** erzeugten Stahlwaaren. und Fabriks Lager
 Gyáriraktár, a legjobb Angol Német, Francia, és Svéd aczélárúkból. aus den besten Englischen, Deutschen, Französischen u. Schwedischen Stahlwaaren.
 Szabadalmak tulajdonosa, Magyar, Francia, Német birodalmi mintavédjegy, Inhaber von K. Ung. Östr. patente u. Deutschen Reich musterschutz.
 és Osztr. szab.

**Képes árjegyzékkel
kivánatra ingyen és bérmentve
szolgálók.**

**Kitüntetve a párisi világkiállításon 1900.
ezüst érem.**

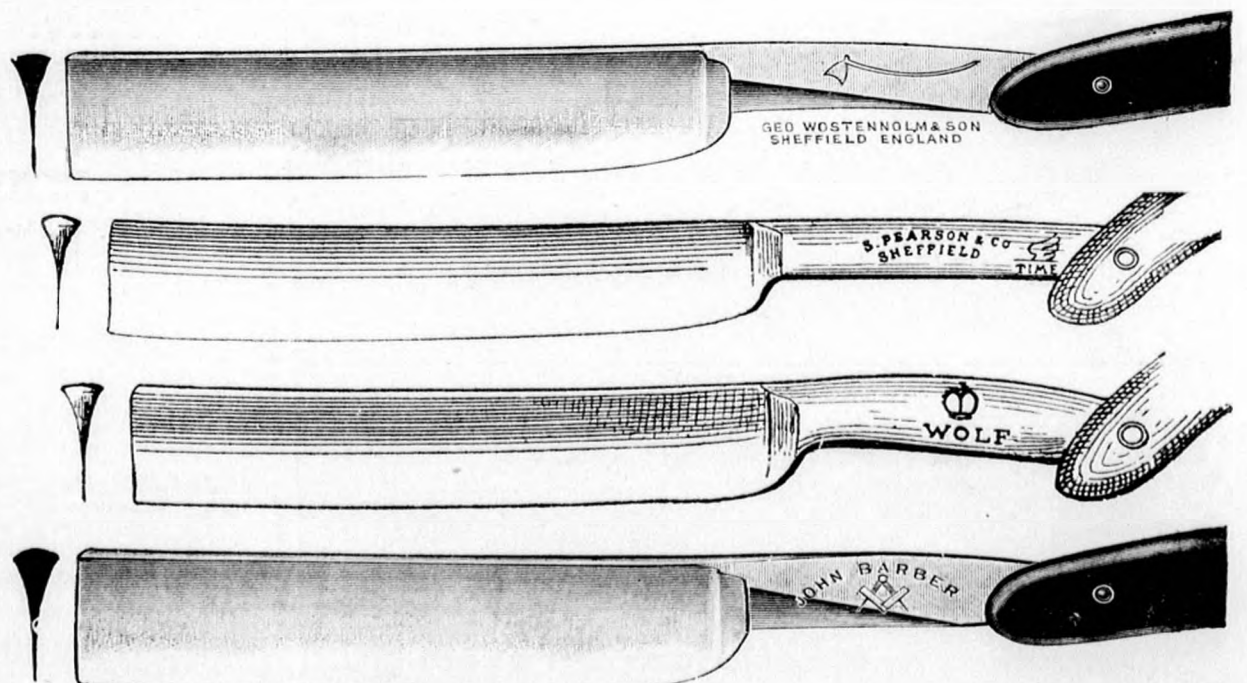
Ezennel van szerencsém tisztelt vevőimnek szives tudomására hozni, hogy üzletemet 1903. nov. 1-től Baross-utca 1. sz. alá helyeztem at, ezen alkalommal tisztelt vevőimnek a hozzám való bizalomért köszönetem nyilvánítom. Szigoruan ragaszkodva eddigi elvemhez, mely szerint csak jó és kiváló minőségű árukat bocsátok forgalomba, ez után is arra törekszem, hogy igen tisztelt vevőimet minden tekintetben kielégitseim és azért remélem, hogy jövőben is szerencsétleni fognak becses megrendelésükkel.

Különösen felhívom becses figyelmüket, az általam feltalált „Non plus ultra” hajvágó ollókra, melyeknek a foggantyujok gummi betéttel vannak ellátva és teljesen zajtalanul működnek, továbbá az eredeti angol Roxo borotvákra, melyek kizárólag csak nálam kaphatók: keskeny és fél széles 5 kor., egész széles 6 kor. drbja.

Midőn a tisztelt vevőimet az ujonan berendezett üzletem és különféle cikkekben megnagyobbított raktáram megtekintése végett felhívom becses jó indulatába magamat ajánlva

Kiváló tisztelettel

Zaoral Janos.

Az összes fent ábrázolt borotvák saját műhelyemben vannak köszörülve, Lasználhoz egész készen fenve, darabonként francia élű $\frac{3}{8}$ keskeny 3 kor., félkeskeny $\frac{1}{8}$ 3 kor. 20 fill., $\frac{1}{2}$ széles $\frac{3}{8}$ 3 kor. 40 fill., ugyanazok félhomorú vagy egész homorú éllel $\frac{3}{8}$ keskeny 3 kor. 20 fill., $\frac{1}{8}$ félkeskeny 3 kor. 40 fill., $\frac{5}{8}$ félszéles 3 kor. 60 fill., $\frac{3}{8}$ széles 4 kor.